Līdzfinansē Eiropas Savienība
2027
Zemkopības ministrija
Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs
Lauku tīkls

Devums valsts ekonomikai un budžetam

Lauksaimniecības un pārtikas nozares izaugsme — ietekme uz IKP

× 2 **LAUKSAIMNIECĪBAS IZLAIDE**
EUR/ha

× 2 **IZLAIDE MILJ. EUR**
1.0 → 1.8 mljrd.

+ 70% **PRODUKTIVITĀTE**
uz nodarbināto (l/s)

+ 91% **PĀRTIKAS NOZARE**
produktivitāte

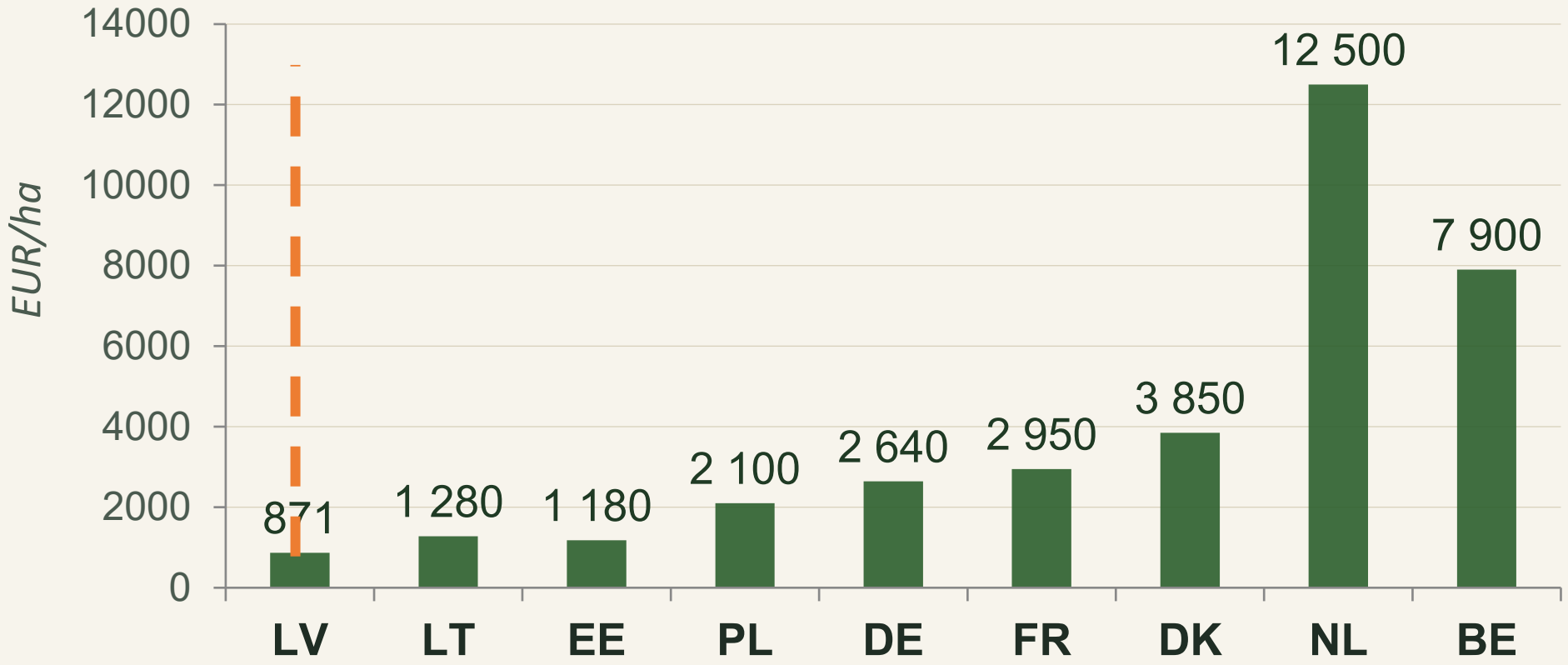
+ 80% **KOPĒJĀ PIEVIENOTĀ VĒRTĪBA**
l/s + pārtika

+ 79% **NODOKĻU IEŅĒMUMI**
valsts budžetā

Avots: ZM pēc Eurostat, CSP, AREI, LB datiem · ekonomiski aktīvajām un tirgu orientētām saimniecībām (SI virs 4000 EUR)

Lauksaimniecības izlaide uz 1 LIZ hektāru

Latvijai ir zemākā izlaide no ha ES – neizmantotais potenciāls EUR/ha

LATVIJA

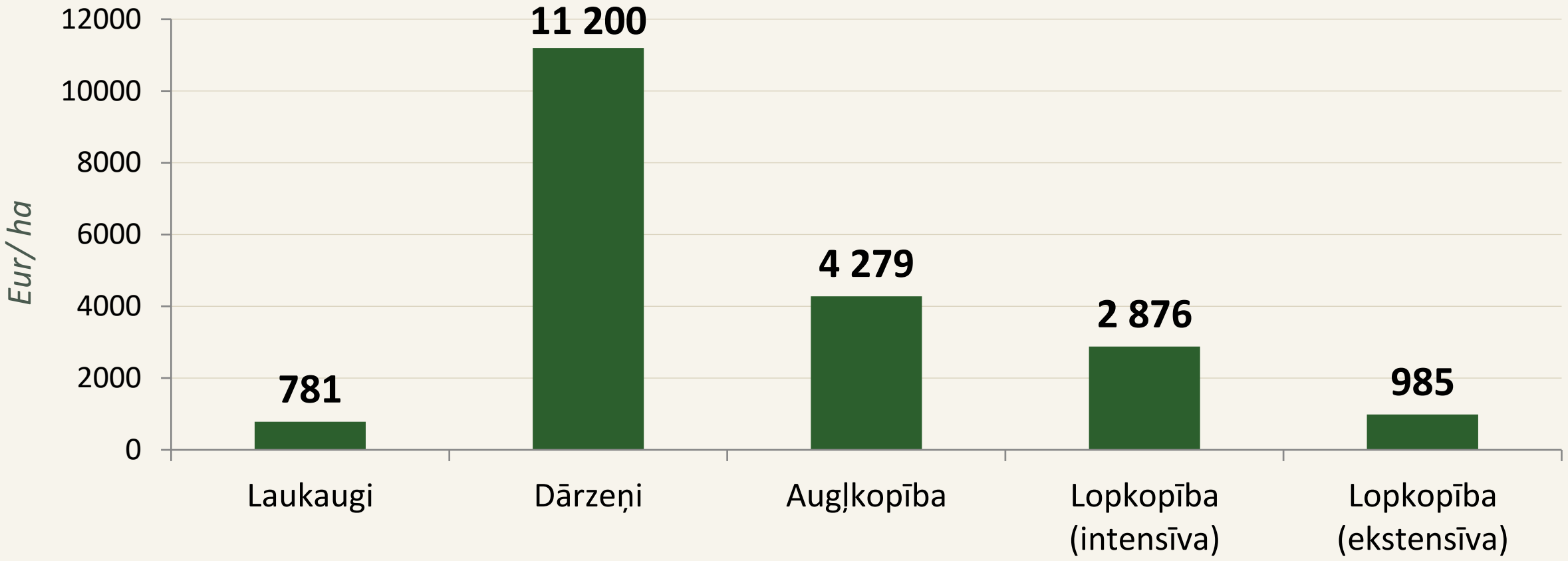
871

EUR/ha

4× zemāka *nekā ES vidēji*

Izlaides potenciāls no 1 hektāra

Vidēji 2016-2025 — kuras nozares dod visvairāk eur no katra ha

Dārzeņi un augļkopība - 5-15× lielāka pievienotā vērtība no ha

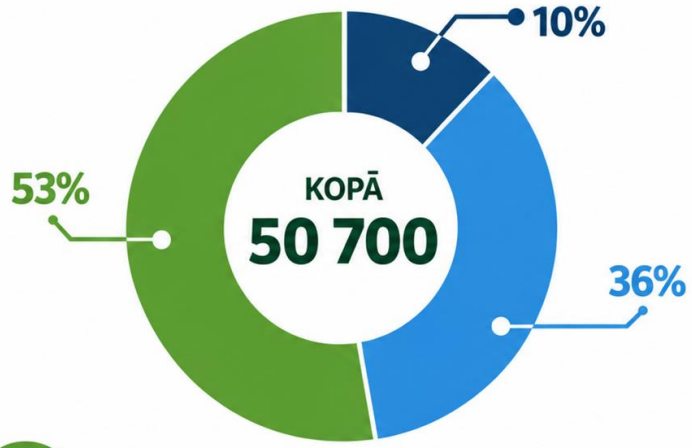
Līdzfinansē Eiropas Savienība
2027
Zemkopības ministrija
LATVIJAS LAUKU KONSULTĀCIJU UN IZGLĪTĪBAS CENTRS
Lauku tīkls

Zemgalē vairāk uz izaugsmi un konkurētspēju orientētu saimniecību

LATVIJA

Tiešo maksājumu saņēmēji

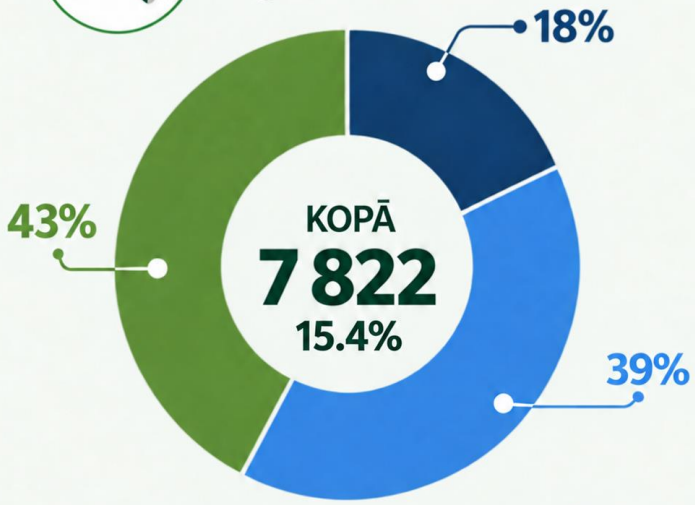

		Hektāri
Dzīvesveida 27 000	Uztur zemi un ainavu	159 000
Izaugsmes 18 500	ieņēmumi < 850 EUR/ha vai ir potenciāls	766 000
Konkurētspējas 5 200	ieņēmumi > 850 EUR/ha	836 000

ZEMGALE

Reģions

		Hektāri
Dzīvesveida	3 386	18 800
Izaugsmes	3 049	103 200
Konkurētspējas	1 387	271 400

Avots: Lauku atbalsta dienests, 2023

Konkurētspējīgās saimniecības dominē cūkkopībā, graudkopībā un piena lopkopībā, bet daudzām saimniecībām vēl ir izaugsmes potenciāls

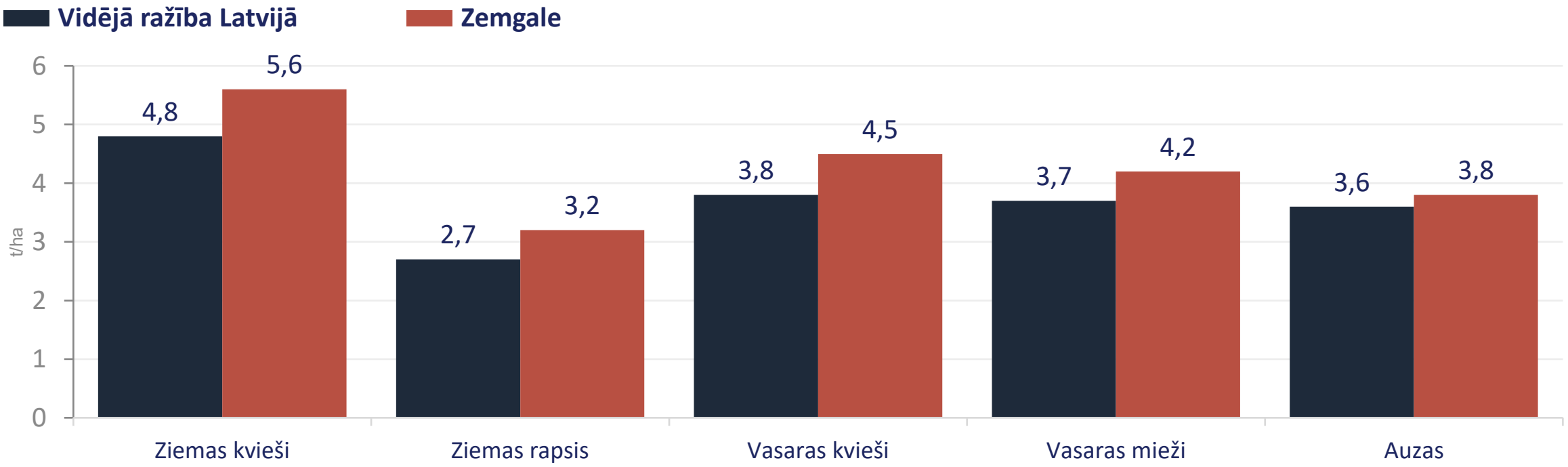
Nozare	Kopā	Dzīvesveida	Izaugsmes	Konkurētspējas
		Saimniecību sadalījums pa grupām, Zemgale %		
Ilggadīgie zālāji	2 406	97%		3%
Graudi, Rapsis	2 671	18%	50%	32%
Piena liellopi	805	5%	64%	31%
Gaļas liellopi	424	8%	85%	7%
Cita lauksaimniecība	358	37%	50%	13%
Dārzeņi	548	38%	40%	22%
Ilggadīgie stādījumi	390	27%	59%	14%
Aitas un kazas	154	18%	77%	5%
Mājputni	29	45%	45%	10%
Cūkas	16	0%	50%	50%
Gados jauno lauksaimnieku atbalsta saņēmēji	273	24%	49%	27%
Bioloģiskās saimniecības	387	3%	85%	12%

Avots: Lauku atbalsta dienests, 2023

Līdzfinansē Eiropas Savienība
2027
Zemkopības ministrija
LATVIJAS LAUKU KONSULTĀCIJU UN IZGLĪTĪBAS CENTRS
Lauku tīkls

Zemgales raža 2026: pašreizējā situācija

Prognozētā raža augustā, t/ha — Latvijas vidējais rādītājs un Zemgales reģions, stāvoklis uz 25.08.2026.

Ziemāji. Zemgalē ziemāju ražas visos vērtētajos kultūraugos pārsniedz Latvijas vidējo rādītāju — ziemas kviešiem prognozētā raža sasniedz 5,6 t/ha, ziemas rapsim — 3,2 t/ha.

Vasarāji. Vasaras kviešiem, vasaras miežiem un auzām raža uz prognozēšanas brīdi vēl tika novākta, un prognozējot vēl nebija skaidrs, kā lietusgāzes un 22. augusta vētra ietekmēs graudu kvalitāti un turpmākās novākšanas iespējas. Šobrīd , jau redzams , ka laika apstākļi ietekmēja gan kvalitāti, gan vākšanas laikus.

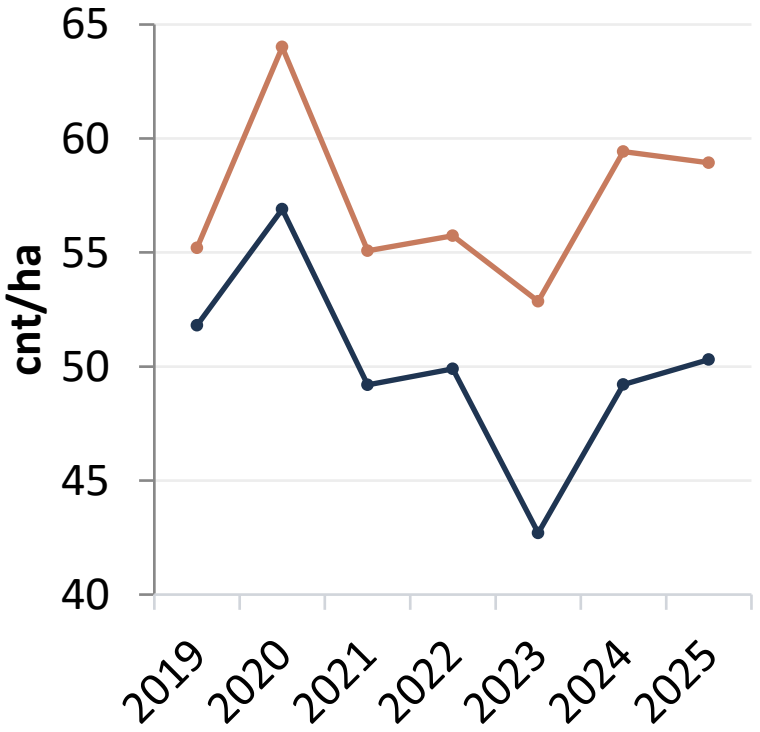
Avots: LLKC Lauksaimniecības daļa, laukaugu ražas prognoze uz 25.08.2026.

Līdzfinansē Eiropas Savienība
2027
Zemkopības ministrija
LATVIJAS LAUKU KONSULTĀCIJU UN IZGLĪTĪBAS CENTRS
Lauku tīkls

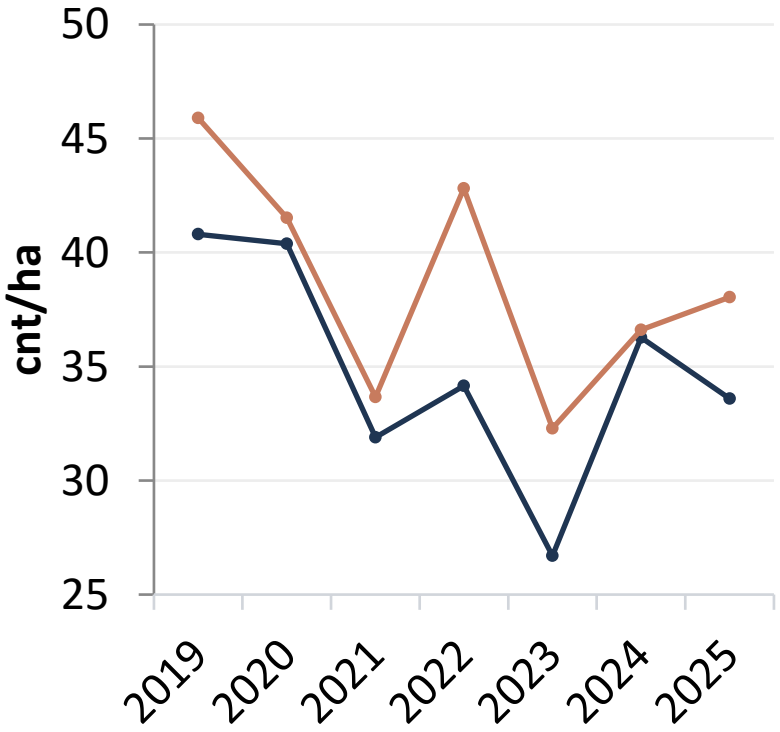
Ziemāju vidējā ražība Zemgalē un Latvijā

Vidējā ražība Latvijā — Zemgale

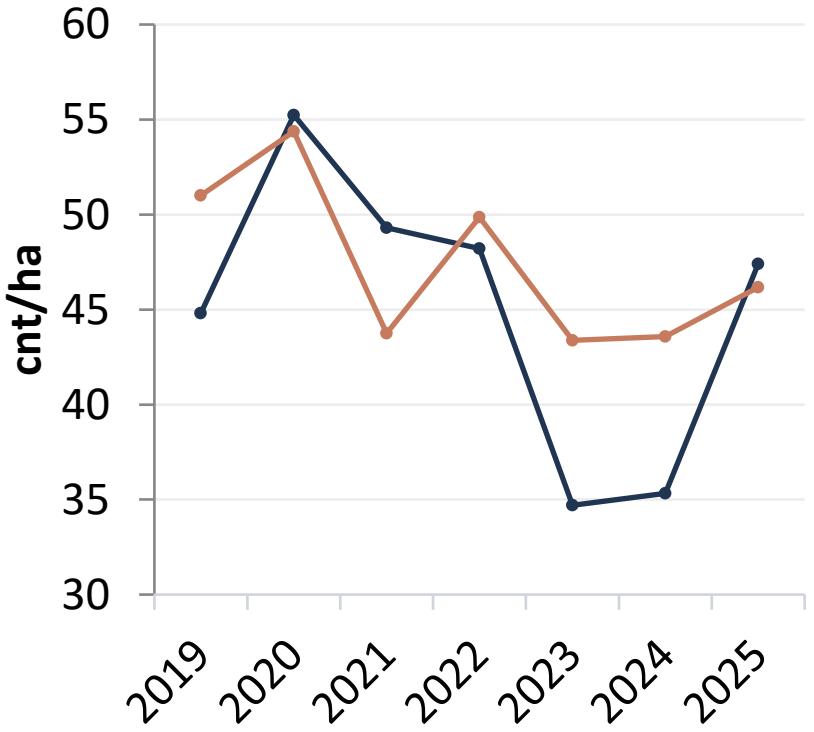
Ziemas kvieši (cnt/ha)

Ziemas tritikāle (cnt/ha)

Ziemas mieži (cnt/ha)

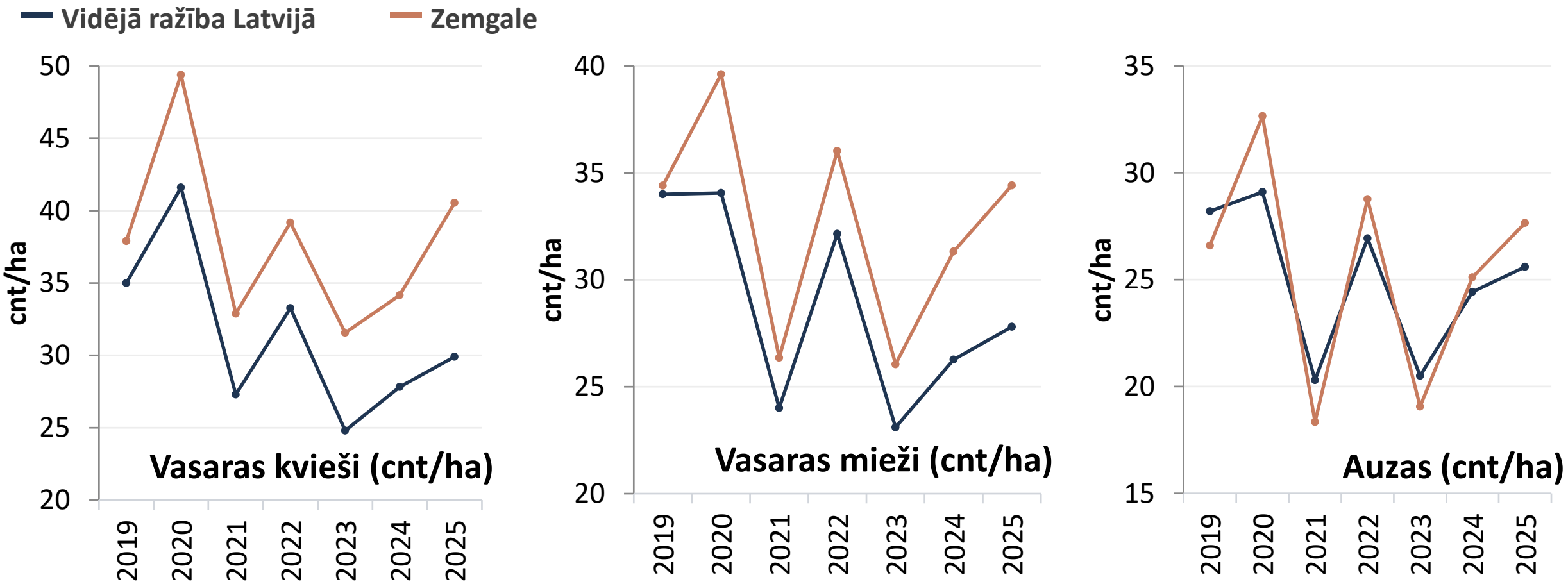

Zemgale ražība ziemājiem visā periodā ir augstāka par Latvijas vidējo rādītāju. Vislielākā atšķirība vērojama **ziemas kviešu ražībā – 2024. g. tā bija augstāka par Latvijas vidējo rādītāju par 10,2 cnt/ha**.

Avots: Centrālā statistikas pārvalde (CSP)

Līdzfinansē Eiropas Savienība
2027
Zemkopības ministrija
LATVIJAS LAUKU KONSULTĀCIJU UN IZGLĪTĪBAS CENTRS
Lauku tīkls

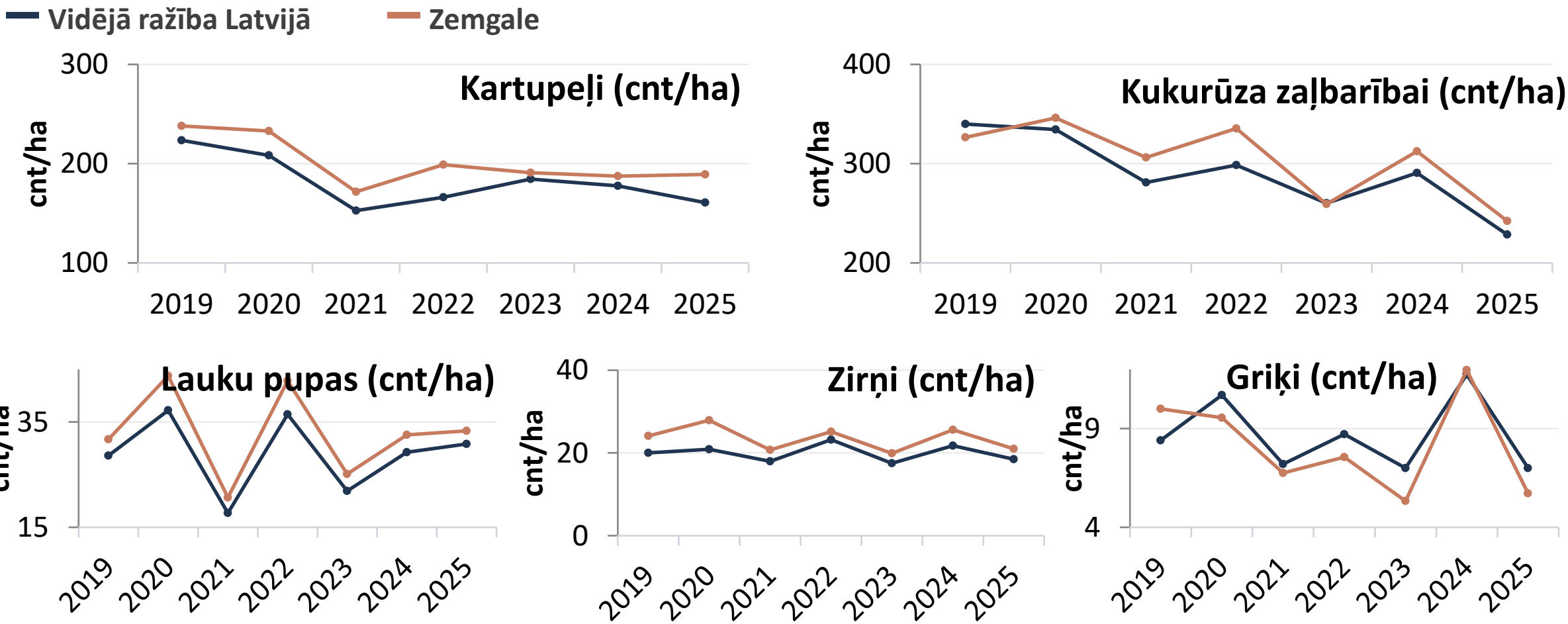
Vasarāju vidējā ražība Zemgalē un Latvijā

Zemgale ražība vasarājiem visā periodā ir augstāka par Latvijas vidējo rādītāju. Vislielākā atšķirība vērojama **vasaras kviešu ražībā – 2025. gadā tā bija augstāka par Latvijas vidējo rādītāju par 10,6 cnt/ha**.

Avots: Centrālā statistikas pārvalde (CSP)

Pākšaugu u.c. kultūru vidējā ražība Zemgalē un Latvijā

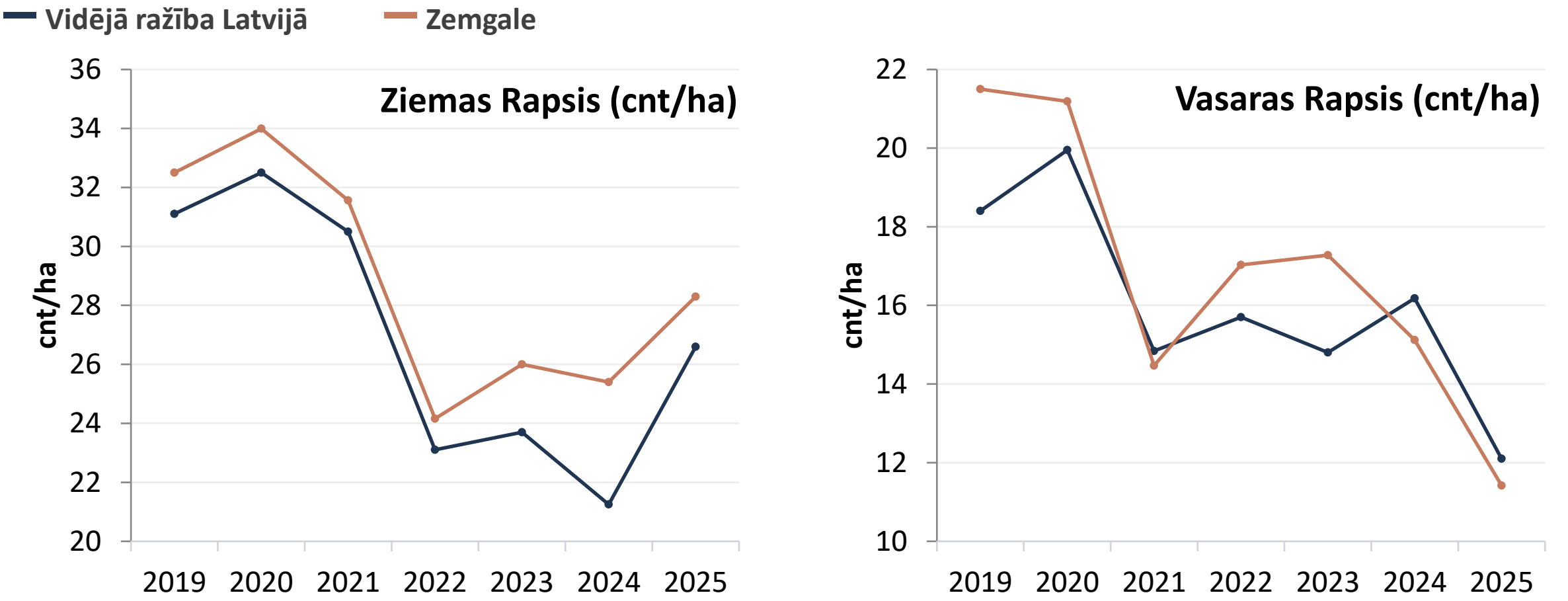

Zemgales ražības rādītāji šajā kultūru grupā ir mainīgi – dažām kultūrām tie pārsniedz Latvijas vidējo, citām atpaliek. Vislielākā starpība vērojama kukurūzas zaļbarībai – 2022. gadā tā bija augstāka par Latvijas vidējo rādītāju par 36,8 cnt/ha.

Avots: Centrālā statistikas pārvalde (CSP)

Līdzfinansē Eiropas Savienība
2027
Zemkopības ministrija
Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs
Lauku tīkls

Rapša vidējā ražība Zemgalē un Latvijā

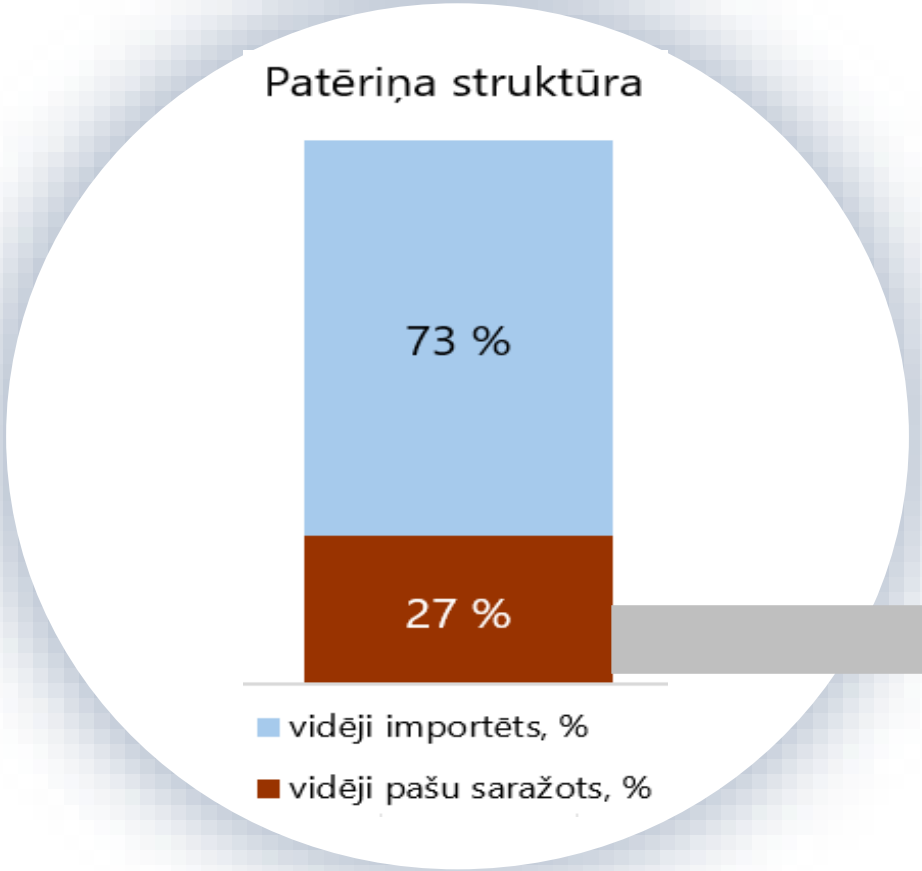

Zemgales ražība rapsim visā periodā ir augstāka par Latvijas vidējo. Vislielākā atšķirība **vērojama ziemas rapša ražībā – 2024. gadā tā bija augstāka par Latvijas vidējo rādītāju par 4,1 cnt/ha**.

Avots: Centrālā statistikas pārvalde (CSP)

Līdzfinansē Eiropas Savienība
2027
Zemkopības ministrija
LATVIJAS LAUKU KONSULTĀCIJU UN IZGLĪTĪBAS CENTRS
Lauku tīkls

Mērķis atgūt iekšējā tirgus daļu un eksportēt, celt produktivitāti

Patēriņā dominē imports – importējam produkciju ar augstu pievienoto vērtību.

Mēs eksportējam izejvielas – graudus, pienu, teļus.

Cūkgaļa, liellopu gaļa, mājputnu gaļa un to produkti, piens un piena produkti → **mūsu patēriņā vidēji 20 %**

Avots: ZM pēc LAD, AREI, LLKA, CSP datiem

Līdzfinansē Eiropas Savienība
2027
Zemkopības ministrija
LATVIJAS LAUKU KONSULTĀCIJU UN IZGLĪTĪBAS CENTRS
Lauku tīkls

Pašu nozaru atbildības uzņemšanās par tās attīstības stratēģijām = ceļš uz produktivitātes palielināšanu un nozares izaugsmi

→ Iekšējais tirgus, pārtikas drošība

→ Eksports – ienākumu pieaugums

→ Apdzīvotas, ekonomiski stipras lauku teritorijas

Līdzfinansē Eiropas Savienība
2027
Zemkopības ministrija
LATVIJAS LAUKU KONSULTĀCIJU UN IZGLĪTĪBAS CENTRS
Lauku tīkls

Kopsavilkums • Saimniecību gatavība un pieredze augusta vētras laikā

Vētra radīja plašus traucējumus saimniecībām, un uzticība valsts gatavībai ir zema

92,2%

saimniecību piedzīvoja elektroapgādes pārtraukumu

76,5%

respondentu pietrūka telefona sakaru

64,4%

nebija pietiekama rezerves elektroapgāde

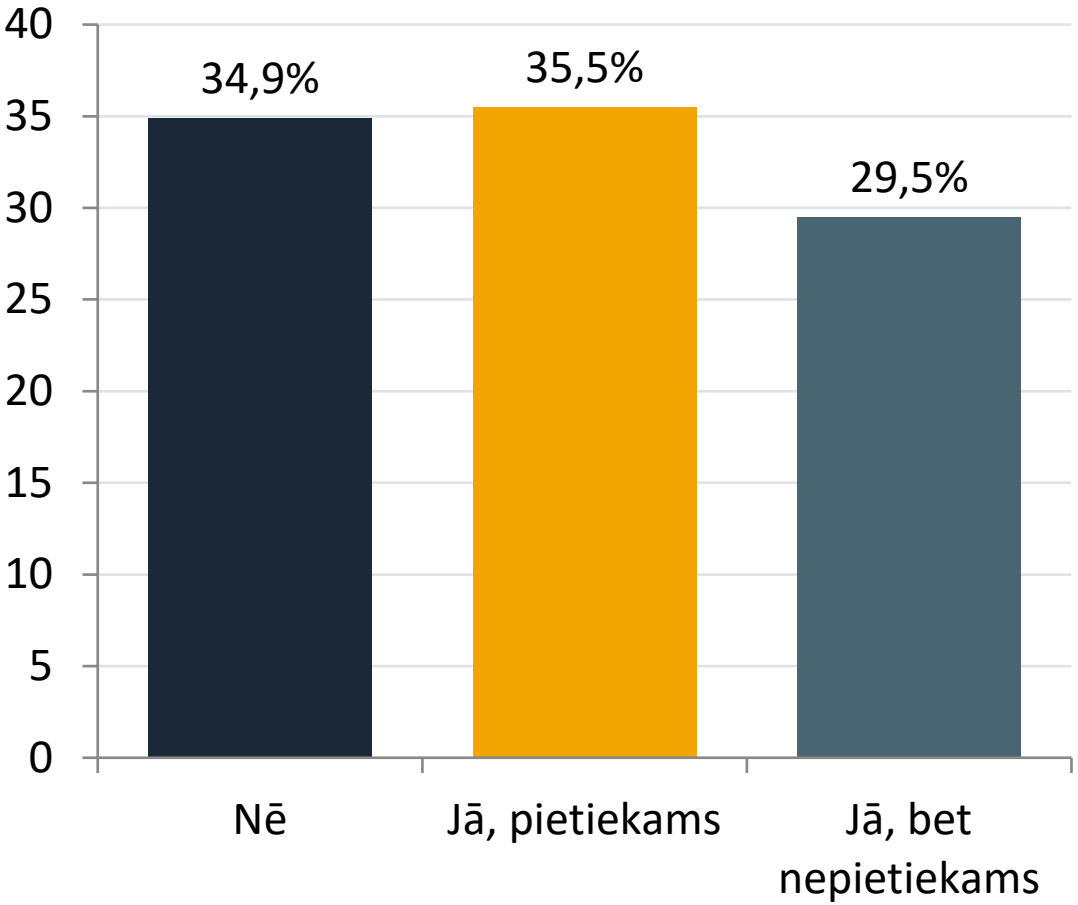
98,8%

uzskata valsts gatavību par nepietiekamu (“nē” vai “daļēji”)

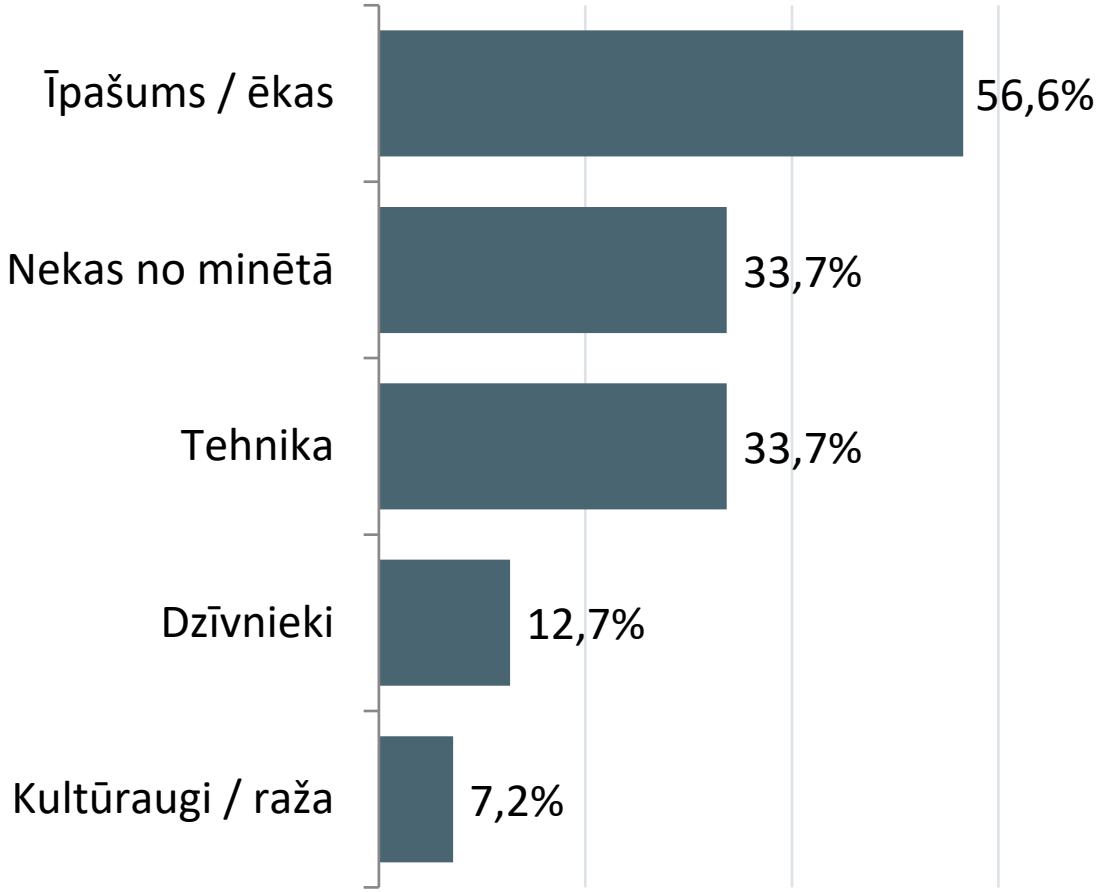
Vētras aptaujas apkopojums (N=166) • LLKC

Sagatavotība: rezerves avots un apdrošināšana

Rezerves elektroenerģijas avots

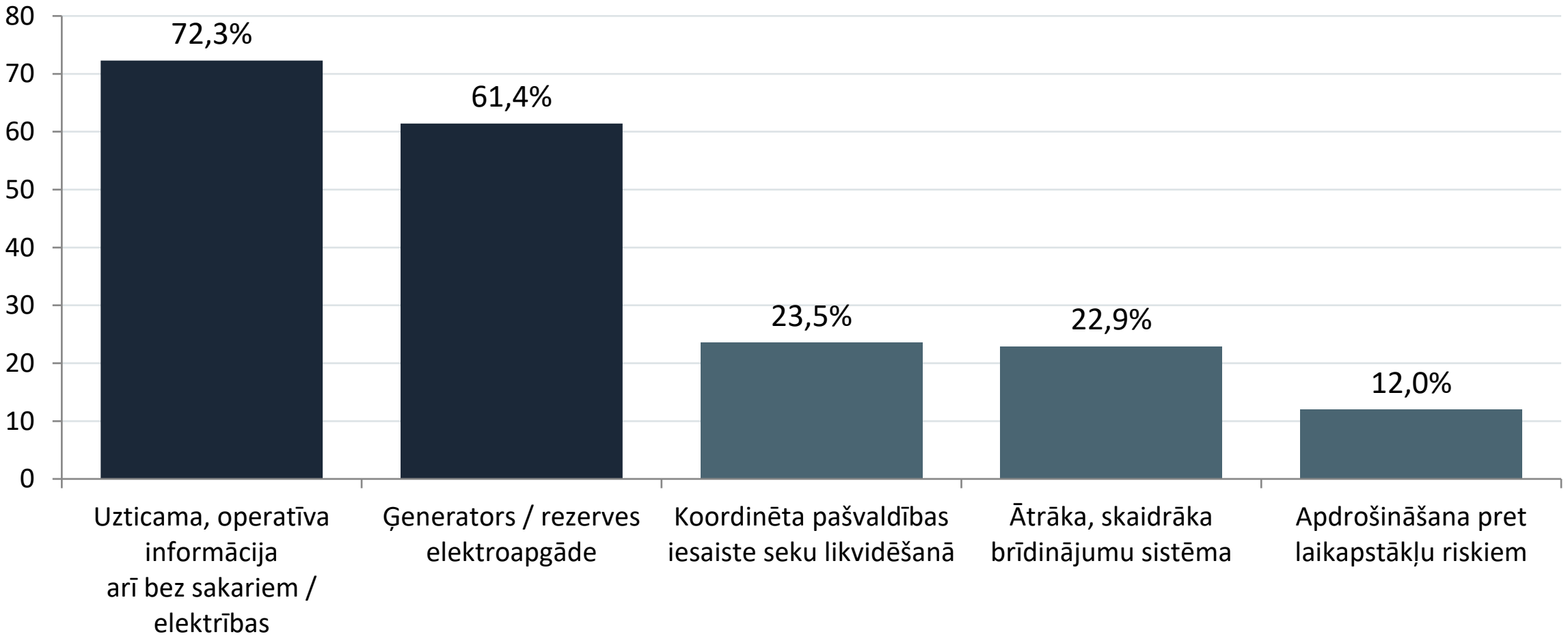

Apdrošināšanas segums (var atzīmēt vairākas)

Vētras aptaujas apkopojums (N=166) • LLKC

Kas visvairāk palīdzētu nākamreiz

Vētras aptaujas apkopojums (N=166) • LLKC